

I разред

Поени

1.	Употреба облика <i>они граду</i> уместо <i>они граде</i> представља одступање од: а) фонетске норме б) морфолошке норме в) синтаксичке норме Заокружи слово испред тачног одговора.
2.	У јавној комуникацији у Републици Србији у употреби је српски књижевни језик: а) само екавског изговора б) само (и)јекавског изговора в) екавског и (и)јекавског изговора Заокружи слово испред тачног одговора.
3.	У првој половини XVIII века у Србији се као књижевни језик први пут јавља _____ редакција старословенског језика.
4.	Подвуци српске дијалекте екавског изговора: ПРИЗРЕНСКО-ТИМОЧКИ, ИСТОЧНОХЕРЦЕГОВАЧКИ, ЗЕТСКО-ЈУЖНОСАНЏАЧКИ, КОСОВСКО-РЕСАВСКИ.
5.	Подвуци граматичку основу именице ВАСПИТАЧИЦА.
6.	а) Како га је видела, обесила му се око врата. б) Како га је видела, обесила му се око врата. в) Како га је видела, обесила му се око врџта. Заокружи слово испред реченице у којој је одговарајућа именица правилно акцентована.
7.	Територијалним раслојавањем народног језика настају: а) дијалекти б) социолекти в) функционални стилови Заокружи слово испред тачног одговора.
8.	По чему се разликују опониране фонеме у пару СЕТВА : ЖЕТВА? а) начин творбе б) место творбе в) звучност г) опозиција мекоћа : тврдоћа Заокружи слова испред тачних одговора.
9.	Заокружи акцентовани слог следећих речи: УРАДИТИ, УРАЂЕН, УРАДИМ.
10.	Стрелицом (→) spoј следеће речи са њиховим значењем: седећи „налазити се у положају у којему се доњи део трупа ослања на нешто“ седећи „постајати сед“

11.	У следећем низу прецртај сувишан глас према артикулационим карактеристикама: Ж, З, С, Џ, Ћ, Љ, Њ, Ј.	
12.	Одреди падеж и број подвучене речи у следећој реченици: Својим очимагледала је <u>гашење</u> пожара. Падеж: _____ . Број: _____ .	
13.	Гласне жице трепере. Преграду образује задњи део језика са задњим непцем. Описан глас је _____ .	
14.	Тек када је ушао у продавницу, схватио је шта се дешава. У наведеној реченици заокружи све високе вокале.	
15.	Подели следећу реч на слоге усправним цртама поштујући фонетску границу слога: ИШЧЕКИВАЊЕ	
16.	Према наведеним екавским налиши књижевне (и)јекавске облике: ДЕВОЈКА _____ ЛЕПОТА _____ МРЕЖА _____	
17.	Пар речи ТЕЋИ : ТОК илуструје гласовну промену која се зове: а) вокалска асимилација б) сажимање вокала в) превој вокала г) алтернација О у Е Заокружи слово испред тачног одговора.	
18.	Ако наведеним редом напишеш: 1) назални билабијални глас, 2) ниски вокал, 3) безвучну предњонепчану тврду африкату, добићеш реч _____ .	
19.	Наведи безвучне фрикативе: _____ .	
20.	Следећу реченицу препиши правилно писаним словима. ПРЕЛОМНИМ ДОГАЂАЈЕМ ИЗМЕЂУ СРЕДЊЕГ И НОВОГ ВЕКА ЧЕСТО СЕ СМАТРА ПАД ЦАРИГРАДА ПОД ОСМАНСКО ЦАРСТВО.	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2017/2018. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

РЕШЕЊА

I разред

1.	б)
2.	в)
3.	РУСКА
4.	<u>ПРИЗРЕМСКО-ТИМОЧКИ</u> , <u>ИСТОЧНОХЕРЦЕГОВАЧКИ</u> , <u>ЗЕТСКО-ЈУЖНОСАНЦАЧКИ</u> , <u>КОСОВСКО-РЕСАВСКИ</u>
5.	<u>ВАСПИТАЧИЦА</u>
6.	б)
7.	а)
8.	б), в)
9.	<u>УРАДИТИ</u> , <u>УРАЂЕН</u> , <u>УРАДИМ</u>
10.	сѣдети „налазити се у положају у којему се доњи део трупа ослања на нешто“ сѣдети „ постајати сед“
11.	Ж, З, Џ, Џ, Ћ, Љ, Њ, Ј
12.	Падеж: АКУЗАТИВ. Број: ЈЕДНИНА.
13.	Г
14.	Тек када је ушао у продавницу, схватио је шта се дешава.
15.	И ШЧЕ КИ ВА ЊЕ
16.	ДЈЕВОЈКА, ЉЕПОТА, МРЕЖА
17.	в)
18.	МАЧ
19.	Ш, С, Ф, Х (редослед није важан)
20.	Преломним догађајем између средњег и новог века често се сматра пад Цариграда под Османско царство.